

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 5/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

17/2008. (VI. 11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a budapesti lakos Panaszos¹ és nyolc társa 2008. február 29-én előterjesztett panaszát a 2008. június 11-én tartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez, a Köztársasági Őrezred parancsnokához.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás:

I.

A Panaszos nyolc társával közösen 2008. március 01-én a Budapesti Rendőr-főkapitányság Panaszirodáján nyújtotta be panaszát, amelyet a Testület 2008. április 1. napján érkeztetett.

A panaszosok előadásuk szerint 2008. február 26-án az Országos Választási Bizottság 17 órára meghirdetett nyilvános ülésén vettek részt. Ezzel a céllal 16 óra 45 perc körül léptek be az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium V. kerület Roosevelt téri épületének Nádor utcai hátsó bejáratán át az épület előterébe. Itt két „civil ruhát, és a Köztársasági Őrezred kitűzőjét viselő” személy fogadta őket, egyikük személyi igazolványuk bemutatását kérte a panaszosoktól. A panaszosok igazolványuk átadása mellett az intézkedés jogalapjáról kérdezték

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

az intézkedőt, aki számukra elfogadható választ nem adott, csak annyit felelt, „itt így szokás”. Ezt követően a panaszosok személyes adatait egy A/4-es papíron rögzítették.

A panaszosok ezt az eljárást jogellenes adatgyűjtésnek tekintik, és úgy vélik, hogy az adataik rögzítését végző személy túllépte hatáskörét és visszaélt hivatali helyzetével (megvalósítva ezzel a Btk. 177/A. § szerinti visszaélés személyes adattal és a Btk. 225. § szerinti hivatali visszaélés bűncselekményeket). Megjegyzik ugyanakkor, hogy az intézkedést foganatosító személyek „jogellenes tevékenységet folytatva, de kulturáltan” léptek fel velük szemben.

A panaszosok azzal a kéréssel fordultak a Testülethez, hogy vizsgálja ki, személy szerint ki adott utasítást az álláspontjuk szerint jogellenes, emberi és alkotmányos jogokat sértő adatgyűjtésre, továbbá kezdeményezzen fegyelmi, illetve szükség esetén büntetőeljárást a jogsértést elkövető hivatalos személyekkel szemben. Kéri továbbá, hogy a Testület kezdeményezze az általuk jogsértőnek talált gyakorlat megszüntetését. Fenntartják továbbá azon szándékukat, hogy kártérítés iránti igényüket polgári peres eljárás keretében érvényesítsék.

Megállapítható, hogy a panaszosok kérelmüket a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (Rtv.) 93. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül nyújtották be, ezért azt érdemben vizsgálni kell.

II.

A panaszügy tisztázása érdekében a Testület levélben fordult Dr. D. J. r. dandártábornokhoz, a Köztársasági Őrezred parancsnokához az alábbi kérdésekkel:

1. nevezett időpontban kik teljesítettek szolgálatot az OVB ülésének helyszínén;
2. a belépni kívánó személyek igazoltatását, illetve adatainak rögzítését az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat mely szakaszai alapján, ki rendelte el és milyen formában (utasítás, intézkedés stb.)
3. van-e olyan jogszabály vagy belső rendőrségi norma (utasítás, intézkedés, irányelv), amely a fent említett két jogszabályon kívül, az ilyen jellegű rendezvényekre való belépést, és azzal kapcsolatban a rendőrség jogosítványait, valamint kötelezettségeit rendezi.

A dr. K. I. rendőrségi főtanácsos, mb. parancsnok által írt válaszlevél alapján a következők állapíthatók meg.

A kérdéses helyen és időpontban, tehát az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Budapest V. kerületben található épületének Nádor u. 2. szám alatti

bejáratánál 2008. február 26-án 16 óra 45 perc körüli időben a Köztársasági Őrezred Objektumvédelmi Főosztály két munkatársa. teljesített szolgálatot.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (Rtv.) 46. § (3) bekezdése szerint „A Rendőrség a védett középületek és az abban tartózkodók biztonsága érdekében [...] a be- és kilépésre az ott elhelyezett szerv vezetőjével egyetértésben szabályokat állapíthat meg”. Ezen felhatalmazás alapján a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára és az országos rendőrfőkapitány 5/2004. számmal együttes intézkedésben szabályozta a Belügyminisztérium központi épületébe történő be- és kilépés, valamint a benntartózkodás rendjét (Belügyminisztérium központi épületébe történő be- és kilépés, valamint benntartózkodás rendjéről szóló 5/2004. KÁ-ORFK intézkedés).

A Köztársasági Őrezrednek az említett épületbe való beléptetéssel kapcsolatos jogosítványait biztosítja továbbá a védett személyek és kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, amely leszögezi, hogy „A mellékletben kijelölt létesítmények – az Országház és az Országgyűlés Irodaháza tekintetében a végrehajtásra vonatkozó külön szabály szerinti – folyamatos őrzését és védelmét a rendőrség erre kijelölt külön szerve végzi”. A fenti Korm. rendelet II. számú mellékletének 6. pontja ezen létesítmények között sorolja fel a Belügyminisztérium központi épületét.

A Köztársasági Őrezred feladatáról, hatásköréről, és illetékességéről szóló 69/1997. (XII. 29.) BM rendelet 1. § (1) bekezdése „A védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet [...] 11-12. §-ában meghatározott létesítmények őrzésére, továbbá az e körben felmerülő tűzszerészeti feladatok ellátására a Rendőrség szervezetén belül a Köztársasági Őrezredet” jelöli ki.

A 2006. évi LV. törvény értelmében „ahol e törvény hatálybalépését megelőzően kiadott törvény vagy rendelet Belügyminisztériumot, valamint belügyminisztert említ, ott [...] a választással, a népszavazással [...] kapcsolatos feladatok tekintetében Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumot, valamint önkormányzati és területfejlesztési minisztert [...] kell érteni”. Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, mint a Belügyminisztérium jogutódjának őrzése tehát a a Köztársasági Őrezred feladata.

A panasz szempontjából az együttes intézkedés következő rendelkezései relevánsak:

1. A be- és kiléptetési rend általános előírásai kötelező érvényűek a Belügyminisztérium belépési jogosultsággal rendelkező köztisztviselői, hivatásos, közalkalmazotti, munkavállalói és szerződéses állományára, valamint az épületbe belépni szándékozó más személyekre is.

13. Munkaidőben az eligazító, munkaidőn kívül az őrség parancsnoka az érkezőt, személyének azonosítása után a tárgynapon benntartózkodásra feljogosító „NAPI BELÉPŐ” kártyával látja el. A belépő kártyának a beléptető rendszeren történő ellenőrzése, a technikai személy- és csomagátvizsgálás után engedélyezni kell az épületbe kíséreléssel történő belépését.

37. A „NAPI BELÉPŐ” kártya kiadását a beléptető rendszer automatikusan naplózza. A rendszer meghibásodása esetén az őrségnél manuálisan kell naplózni a 3. mellékletben foglaltak szerint. (A 3. melléklet alapján az ideiglenes belépésre jogosító napi belépő kártyához használatos napló kötelező tartalmi elemei: belépő személy neve, igazolványának száma, lakcíme, fogadó szerv neve és telefonszáma, belépés időpontja, kilépés időpontja.)

38. Az őrség a be- és kiléptetéshez előírt engedélyeket („NAPI BELÉPŐ” kártya), igazolásokat, nyilvántartásokat és a naplót a Rendőrség Iratkezelési Szabályzata vonatkozó rendelkezései szerint kezeli, tárolja és selejtezi.

A konkrét ügyben eljáró, a beléptetést és az adatok rögzítését végrehajtó rendőrök tehát az Rtv. felhatalmazása alapján megalkotott együttes intézkedés előírásai alapján végezték munkájukat, ezért jogsértés a részükről az adatok megismerése és rögzítése tekintetében nem állapítható meg.

Mindazonáltal a Testület több ügyben tapasztalta, hogy az intézkedő rendőrök nem akarják, vagy tudják a tevékenységük, intézkedésük alapját jelentő normákat megjelölni. Tekintettel arra, hogy a rendőri intézkedés érinthet kiemelt jogokat (jelen esetben a személyes adatok védelméhez fűződő jogot), rendkívül fontos, hogy a rendőrök képesek legyenek az állampolgárok számára felvilágosítást adni az e jogokat bizonyos fokig korlátozó intézkedéseik jogszabályi háttéréről.

Az Rtv. segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettséget szabályozó 24. §-ának indokolása szerint „a rendőr felvilágosítás adási kötelezettségének tartalma pontosan nem határolható be. Meg kell tagadni azonban, ha a kérés teljesítése jogszabályba ütközik, továbbá ha az a szolgálat ellátását, illetőleg a rendőri intézkedés végrehajtását késlelteti, vagy más módon veszélyezteti.” Jelen esetben az indokolásban kizáró okként megjelölt körülmények egyike sem állt fent, így a rendőröknek a kért felvilágosítást – amennyiben a szükséges információ birtokában voltak – a Testület álláspontja szerint meg kellett volna adniuk.

Ennek elmaradása az eset körülményeit figyelembe véve nem tekinthető alapjogot olyan mértékben sértő mulasztásnak, amely a Testület állásfoglalását

igényelné, és mivel az Rtv. 93. § (2) bekezdése értelmében a Testület az alapvető jogot nem vagy csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez átteszzi, ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen nem tiltakozott, ezért a testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A Testület ugyanakkor szükségesnek tartja megjegyezni, hogy a Belügyminisztérium központi épületébe történő be- és kilépés, valamint benntartózkodás rendjéről szóló 5/2004. KÁ-ORFK intézkedés a minisztérium vagy az ORFK honlapján az ott szereplő keresőprogramokkal nem található meg, ami aggályos, tekintve, hogy ez szolgál személyes adatok kezelésének alapjául egy olyan esemény – az OVB ülése – vonatkozásában, amely széleskörű közérdeklődésre tarthat számot.

Ezzel összefüggésben a Testület arra is felhívja a panaszosok figyelmét, hogy az adatvédelmi biztoshoz fordulhatnak állásfoglalásért abban a kérdésben, hogy a közigazgatási államtitkári intézkedés jogszerűen írja-e elő a belépők bizonyos adatainak rögzítését.

Budapest, 2008. június 11.

Dr. Kaltenbach Jenő s. k.
elnök

Dr. Juhász Imre s. k.
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferency Nóra s. k.
testületi tag

Dr. Féja András s. k.
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf s. k.
előadó testületi tag